

DOI Number: 10.30520/tjsosci.571379

POSTÜRÜ PROBLEMLİ VÜCUTLARIN GİYSİ KALIBI AÇISINDAN İNCELENMESİ

A STUDY INTO BODIES WITH POSTURE DEFECT IN TERMS OF PATTERN

Nezla ÜNAL¹

ÖZET

Bu araştırma, postürü problemlı kadınlara, vücut özelliklerine göre örnek temel etek kalıpları hazırlamayı amaçlamaktadır. Araştırmanın evrenini Ankara ili Çankaya ilçesi sınırları içerisindeki vücut deformitesi olmayan, 15/45 yaşları arasındaki, alt ekstermite de kalçapostürü problemlı 13 kadın, örneklem grubunu ise evren içerisinde seçilmiş 2 kadın oluşturmaktadır. Bu araştırmada ‘Tarama’ ve ‘Örnek Olay’ inceleme yöntemi birlikte kullanılmıştır. Tarama modeli, postürü problemlı vücutların özelliklerinin belirlenmesinde, örnek olay inceleme modeli ise postürü problemlı vücutlarda kullanılacak etek kalıplarının nasıl olması gerektiğinin cevaplarının aranmasında tercih edilmiştir. Postür problemi tespit edilenler arasından araştırmanın odağını oluşturan her bir kalça problemine sahip bir örnek kişiyi ortaya çıkarmak için evren grubuna postür testi ve vücut analiz formu uygulanmıştır. Postür testi ve vücut analiz formu sonucunda her bir kalça postür problemine uygun olarak seçilen örnek kişinin ölçülerine göre biçki ve drapaj yöntemi ile kalıp çıkarılmıştır. Her iki biçki sistemine göre çıkarılan etek kalıplarına yönelik görüşlerini belirleyebilmek ve postür problemlerine uygun bir etek kalıbı hazırlayabilmek için örnekleme alınan kadınlarla görüşme yapılmıştır. Çıkarılan kalıplar teknik ayrıntılara göre karşılaştırılarak, biçki sisteminde kullanılacak uygulamalara dönüştürülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Postür, etek kalıbı, vücut, giysi konforu, form.

ABSTRACT

The aim of this study was to prepare sample main skirt patterns specially designed for women with posture problems. The 13 subjects, aged 15/45, without any body deformity but with posture problems in the lower body, were chosen in Çankaya district of Ankara. Control group is composed of 2 women chosen from the same district. In this study scanning and case study method, which is a sort of experimental model, were used together. Scanning method was preferred in determining the features of the bodies with posture defect, while case study method was preferred in finding a solution to the question of how the skirt patterns for bodies with posture defects should be. In order to find out a proper subject with a hip problem among all the subjects with posture problems, which forms the main focus of the study, the subjects were given a posture test and a body analysis form. In order to determine their satisfaction with the skirt patterns and prepare a suitable skirt pattern, the women subjects that were chosen for sampling were given an interview form. As a result of the data collected through posture and body analysis forms, using cutting out and draping methods, a pattern was made with the sizes of each properly chosen sample subject with peculiar hip defect. The patterns produced were compared in technical details, and the applications that should be followed in cutting were established.

Key Words: Posture, skirtpattern, body, cloths fit, form.

¹Öğr. Grv., Pamukkale Üniversitesi, Buldan MYO, Tasarım Bölümü, nezlaunal@pau.edu.tr

Bu çalışma Prof.Dr. Neşe Çeğindir danışmanlığında Nezla Ünal’ın tamamladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

1.GİRİŞ

Giyim, insanların doğanın etkisinden bedenlerini korumak, estetik bir görünüm kazanmak ve ekonomik, sosyal, teknolojik gelişmelere paralel olarak değişip gelişen çeşitli türdeki giysiler ile bu giysilerin kullanım şekli olarak tanımlanabilir (Alpat,2012). Giyim, iletişimin sözel olmayan farklı biçimlerinden birisidir (Ağaç ve Harmakaya, 2009).

Yücel ve Tiber'e göre; insanların varoluşundan beri giyim sektörü çok yol almıştır (Yücel ve Tiber).Türkiye' de 1970'li yılların başına kadar terzilik şeklinde yapılan giysi üretimi, daha sonraki yıllarda yeni tekniklerin ülkemizde de uygulanmasıyla seri üretim sistemine dönüşmüştür (Erdoğan ve İşgören, 1989).Dünya'da sanayileşme sürecinin ilk başladığı sektörlerden bir tanesi hazır giyim sektörüdür (Yücel ve Tiber).

Terzilikten (haute couture)seri üretime geçişle birlikte giyim konforu gündeme gelmeye başlamıştır.Giyim konforu, psikolojik, fizyolojik ve fiziksel olarak giysinin kişinin vücuduna uyum sağlayarak kişinin memnun olma durumudur (Kurt, 2007). Giyim konforunun sağlanmasında ergonomik kalıp tasarım çizimleri önemli bir yer tutmaktadır.

Ergonomik kalıp, kişinin vücut formuna, antropometrik ve ergonomik bakımdan uyabilecek işlevsel ve görsel olarak göze hitap eden giysilerin hazırlayabilmek için, vücudun üç boyutlu görüntüsünün iki boyutlu görüntüye yansıtılmış kalıp çizimlerdir (Sezer, 2006).Örneğin; Çoruh' un kot pantolon ergonomisini incelediği çalışmasına göre, bir çok kot pantolonun bel bölgesinde problem olduğu tespit edilmiş, tespit edilen problemlere göre bazı çözüm önerilerinde bulunulmuştur (Çoruh, 2009).Ergonomik bir kalıp elde edebilmek içinde kişinin postür analizinin yapılmasında fayda vardır.

Postür, en basit tanımıyla vücut kısımlarının duruşu ve düzeni olarak tanımlanabilir. Bir başka deyişle vücudun her bir bölümünün, kendisine bitişik bölüme ve tüm vücuda oranla en ideal pozisyonda konumlandırılmasıdır. Vücudun her hareket duruşunda eklemlerin aldığı duruş da postür olarak tanımlanabilir (Ecerkale, 2006).Postür, statik postür ve dinamik postür olmak üzere iki gruba ayrılır. Statik postür; hareketsiz dinlenme halindeki duruşu tanımlarken dinamik postür ise hareket halindeki duruş biçimini tanımlar. İyi bir postür duruşu, vücudun her bir segmentinin ağırlık merkezinin yukarıdan aşağıya vertikal olarak biçimlendirilmesidir (Başarı, Balcı, vd. 2009).Kötü postür duruşu ise, kişi için yeterli olmayan, tam olarak amaca hizmet edemeyen postür biçimidir (Vatansever,2018).Kişinin postür yapısına etki eden faktörler; cinsiyet, ırk, kalıtım, beslenme, sosyal ve ekonomik durum, meslek ve uğraşlar, kişinin içinde bulunduğu duygusal durum, eklemlerin yerleşim açısından bozuklukları şeklinde sınıflandırılabilir (Karakuş ve Kılınç, 2006).

Vücut problemlerinin belirlenmesinde çeşitli postür analiz yöntemleri kullanılmaktadır. Postür analizi, vücuda uyum sağlayabilecek giysi kalıbı hazırlanma aşamasında kalıp çizim ve form uygulamalarında baz alınacak önemli kriterlerden bir tanesidir. Kişinin vücuduna uyum sağlayabilecek ve kişinin vücut problemlerini kapatabilecek kalıp tasarım çalışması yapabilmek için; vücudun biçim ve şekil özelliklerinin bilinmesi ve postür analizinin yapılmasında fayda vardır (Cornell, Ulrich, Brannon, Alexander ve Presley, 2006). Postür analizinde kullanılan yöntemler; ızgara yöntemi ile postür analizi, postür testi, duruş değerlendirmesi ve hipertrofi ölçümleri şeklinde sınıflandırılabilir (Kaya, 1991).

Giysi kalıp formu hazırlama çalışmaları için Armstrong yan postür analizinin (Armstrong, 2000).Douty ise ön ve yan postür analizinin önemli olduğunu savunmuşlardır (Douty, 1968).Vücut beden numaraları birbiri ile aynı olan kişilerin, vücut şekilleri ve tiplerde birbirlerine benzemesine rağmen postür yapıları farklı olabilmektedir. Üç boyutlu similiatör

bilgisayar programları aracılığıyla yapılan çalışmalar, kişiler arasındaki postür farklılıklarının, giysilerin vücuda uyumunu etkilediği belirlenmiştir (Çeğindir ve Ünal, 2009).

2.ÇALIŞMANIN ÖNEMİ

Çeğindir ve Kolcu'nun (2009) yaptıkları araştırmada, postür problemine sahip kadınların sadece % 8'lik kısmının standart kalıplar ile üretilen giysileri kullanabildikleri, diğerlerinin ise giysilerini diktirdikleri, tadilat ile vücut formuna uygun hale getirdikleri tespit edilmiştir. Postürü problemlili kişiler için vücut özelliğine göre standart giysi kalıpları üzerinde yapılacak gerekli değişiklik veya düzeltmeler ile giysi kullanım konforu üst seviyelere taşınabilir. Bu düşünceden hareketle araştırmada, alt beden postürü problemlili kadınların vücut özellikleri tespit edilerek temel etek kalıplarının nasıl olması gerektiği ortaya konmaya çalışılmıştır. Çalışma yüksek lisans tezi anlamında Türkiye' de yapılan ilk çalışmalardan birisidir ve bu nedenle önemli bulunmaktadır.

3.DENEYSSEL ÇALIŞMA

3.1.Araştırmanın Modeli

Araştırmada tarama ve deneysel modelin bir türü olan örnek olay inceleme yöntemi birlikte kullanılmıştır. Tarama modeli, postürü problemlili vücutların özelliklerinin belirlenmesinde, örnek olay inceleme modeli ise postürü problemlili vücutlarda kullanılacak etek kalıplarının nasıl olması gerektiğinin cevaplarının aranmasında tercih edilmiştir.

3.2.Araştırma Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Ankara ili, Çankaya ilçesi sınırları içerisindeki vücut deformitesi olmayan, 15 /45 yaş arasındaki, alt ekstermitede kalçası postür problemlili 13 kadın, örneklem grubunu; evren içerisinden seçilmiş, alt bedende iki farklı kalça postür problemini temsil eden 2 kadın oluşturmaktadır.

Örnekleme seçilen 2 kadının seçiminde;

- Araştırmacının her bir örnekleme rahatça ulaşarak postür testi, vücut analiz formu, kalça hattının altın oran kuralına göre incelenmesi ve vücut simetrisini inceleyebilme,
- Kadınların vücut ölçülerini alma ve belirlenen iki kalıp çıkarma sistemine göre hazırlanan prototip etekleri sorunsuzca kişiler üzerinde deneyebilme,
- Örnekleme alınan her bir kadının denemeleri yapılan prototip eteklerin kalıpları hakkında objektif düşüncelerini alabilme gibi ölçütler göz önünde bulundurulmuştur.

3.3.Veri Toplama Teknikleri

Araştırmada verilerin toplanması amacıyla;

- 1)Yerli ve yabancı yazılı/görsel kaynaklar taramış, konu ile ilgili kurum, kütüphane, seminer notları, sempozyum, kongre tebliğleri, internet vb. kaynaklardan,
- 2)Postür testi ile postür analizinden,
- 3)Vücut analiz formundan,
- 4)Kalça hattının altın oran kuralına göre incelemesinden,
- 5)Örnekleme alınan kadınların prototip etek kalıpları hakkındaki düşüncelerini belirleyebilmek ve postür problemlilerine uygun bir etek kalıbı hazırlayabilmek için görüşme formundan faydalanılmıştır.

3.3.1. Veri Toplama Araçları

Postür testinin hazırlanmasında Çeğindir ile Kolcu'nun (2009) tespit ettiği postür analiz referans noktaları ve konularından yararlanılmıştır. Hazırlanan analiz formu, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Giyim Endüstrisi ve Moda Tasarımı Eğitimi Bölümü öğretim üyelerinden oluşan 3 kişilik bir uzman grubun değerlendirmesine sunulmuştur. Formun son şekli uzmanlardan alınan görüş ve öneriler doğrultusunda oluşturulmuştur.

Tablo 1a ve 1b'de görüldüğü gibi örnekleme alınan kişilerin her birisinin farklı bir kalça problemi bulunmaktadır. Bu verilere göre;

Örneklem 1'in postür problemi; lordoz (çukur bel),

Örneklem 2'nin postür problemi; kalçası çıkık olarak belirlenmiştir.

Örneklem ikinin postür problemi kalça bölgesinde görülmektedir. Örneklem birde ise problemlili bölge bel bölgesi olarak görülmektedir. Lordoz yani çukur bel fizyolojik öne eğikliklerdir. Bu öne eğiklik pelvis yani kalça kemiginden kaynaklanmaktadır. Lordozun ana nedeni kalça bölgesindeki postür problemidir. Bu nedenle lordoz kalça bölgesindeki postür problemlerine dâhil edilmiştir.

Tablo 1a: Postürel Problemlerine Göre Örneklem Grubunun Özellikleri / Yan Postür Analizi

Örneklem	Örneklem 1	Örneklem 2
Baş	Nötr	Nötr
Omuz	Kambur	Normal
Sırt	Evet	Evet
Omurga dizilimi	Evet	Evet
Göğüs çıkıntısı	Normal	Normal
Bel oyuntusu	Hayır	Evet
Kalça eğimi	Kısmen	Hayır
Bel kalça arası	Normal	Normal
Bel kavisi	İçeride	Normal
Kalça kavisi	Kısmen	Dışa çıkık
Postür problemi	Çukur bel	Kalçası çıkık

Tablo 1b: Postürel Problemlerine Göre Örneklem Grubunun Özellikleri / Ön Arka Postür Analizi

Örneklem	Örneklem 1	Örneklem 2
Beden eşitliği	Evet	Evet
Omuz yüksekliği	Eşit	Eşit
Omuz	Yuvarlak	Yuvarlak
Göğüs kafesi	Normal	Normal
Bel eğimi	Normal	Normal
Bel yüksekliğinin boy ile orantısı	Normal	Normal

Sağ sol kalça farkı	Hayır	Hayır
Kalça genişliği	Normal	Geniş
Üst bacak genişliği	Geniş	Geniş
Diz / bacak görünümü	Normal	Dışa eğimli
Postür problemi	Çukur bel	Kalçası çıkık

Tablo 2’de örnekleme alınan grubunun vücut şekli ve özelliklerine göre analiz sonuçları verilmiştir. Tablo 2’de bakıldığında örneklem birin vücut yapısı 2,5 (biraz zayıf), vücut şekli kum saati, kalça postürü normal olarak belirlenmiştir. Örneklem ikinin vücut yapısı 3 (normal), vücut şekli armut (alt bedeni geniş) , kalça postürü geriye doğru çıkık olarak belirlenmiştir.

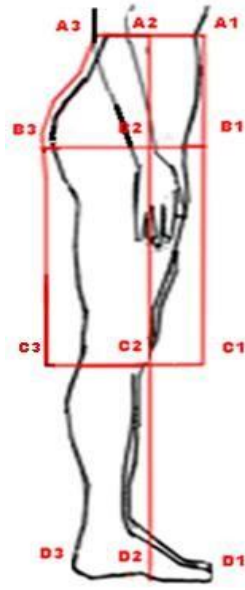
Örneklem grubundaki kadınların kalça hatlarının vücuda oranının incelenmesinde altın oran (8’li dağılım) kuralından faydalanılmıştır.

Örnekleme seçilen kadınların sağ ve sol vücut yapılarının simetrik olup olmadığı, postür testinin yanında ayrıca mezür ile alınan ölçümler ile de kontrol edilmiştir. Bu kontroller, şekil 1’de verilen ölçü alma noktaları ile Tablo 3’de verilen ölçüm tanımlamalarına göre yapılmıştır.

Örneklem grubundaki iki kadının median çizgisinin her iki tarafının da birbirine eşit olduğu yani vücut yapılarının simetrik yapıda olduğu belirlenmiştir.Tablo3’de verilen kontrol ölçüleri, vücut simetrisinin incelenmesinin yanında, araştırmada D yöntemi ile elde edilen kalıplardaki ayrıntı ve uygulamaların B yöntemine taşınmasında çıkabilecek ölçüm hatalarını önlemek içinde kullanılmıştır.Sırası ile postür problemleri tespit edilen, vücut analizi yapılan, altın oran kuralına göre kalça hatları belirlenen ve vücut yapılarının simetrisi incelenen örneklem grubunun özellikleri tablo 2’de verilmiştir. Araştırmanın bundan sonraki bölümlerinde örneklem grubu için tablo 2’deki sıra izlenmiştir.

Tablo 2. Postür Problemine Göre Örneklem Grubunun Gruplandırılması ve Vücut Analiz Sonuçları

ÖrneklemGrubu	Örneklem 1	Örneklem 2
Postür Özelliği	BeliÇukur	KalçasıÇıkık
Tıbbi İsmi	Lordoz	ErektorSpina
VücutYapısı	2.5	3
Vücut Şekli	Kumsaati	Armut
Kalça Postürü	Normal	Çıkık
Kalça Hattının Altın Oran Kuralına Göre Yeri	Normal	Normal
Vücut Simetrisi	Simetrik	Simetrik
Kalçanın Görüntüsü		

Arka-Yan Dikiş-Ön

Şekil

1.KontrolÖlçülerini

Alma

**NoktalarıveÖlçümYe
rleri**

Tablo 3:Birey Üzerinden Alınan ve Kalıp Çiziminde Kullanılan Semboller-Temel ve Kontrol Ölçüleri Ölçü Tanımları

TemelÖlçüler			
Genişlik Ölçüleri		UzunlukÖlçüleri	
Sembol	Tanımları	Sembol	Tanımları
A1 & A3	½ BelÇevresi	A3 & B3	Arka Ortası Kalça Düşüklüğü
		A1 & C1	Ön Ortası Etek Uzunluğu
B1 & B3	½ KalçaÇevresi	A3 & C3	Arka Ortası&Etek Uzunluğu
KontrolÖlçüleri			
GenişlikÖlçüleri		UzunlukÖlçüleri	
Sembol	Tanımları	Sembol	Tanımları
A2 & A1 & A2	Ön Bel Çevresi	A2 & B2	Yan Kalça Düşüklüğü
A2 & A3 & A2	Arka Bel Çevresi	A2 & C2	Yan Etek Uzunluğu
B2 & B1 & B2	Ön Kalça Çevresi	A3 & D3	Arka Ortası Taban Uzunluğu
B2 & B3 & B2	Arka Kalça Çevresi	A1 & D1	Ön Ortası Taban Uzunluğu
C2 & C1 & C2	Ön Etek Ucu Genişliği	A2 & D2	Yan Taban Uzunluğu
C2 & C3 & C2	Arka Etek Ucu Genişliği		

Not: Bu tablo da matematiksel işaretlerin anlam karışıklığına yol açmaması için iki nokta arasını & işareti tanımlamaktadır.

Prototip (Örnek) Uygulamalar: Örnekleme grubuna alınan 2 kadının kalça özelliklerinin değerlendirilebilmesi için, her bir örneklemin vücut ölçülerine dayanılarak, biçki ve drapaj yöntemine göre iki farklı etek kalıbı hazırlanmıştır ve biçki ile hazırlanan kalıplarda Amerikan Biçki Sistemi kullanılmış olup araştırmada biçki sistemi ile elde edilen kalıplar B harfi ile, drapaj sistemi ile elde edilen kalıplar ise D harfi ile kodlanmıştır.

Araştırmada kullanılan prototip eteklerin değerlendirilmesinde aşağıdaki ölçütler kullanılmıştır.

1) Ön pens, ön ortasından yan dikişe doğru bel hattının 2/3'ünden geçmelidir.

- 2) Arka pens, etegin arka bel hattının ½ 'sinde konumlanmalıdır.
- 3) Yan ve arka ortası dikişleri yere dik açı oluşturmaktadır.
- 4) Bel, kalça ve etek ucu hattı yere paralel olmalıdır
- 5) Bel kemeri bel hattını tam çevrelemelidir (Çeğindir, 2003).

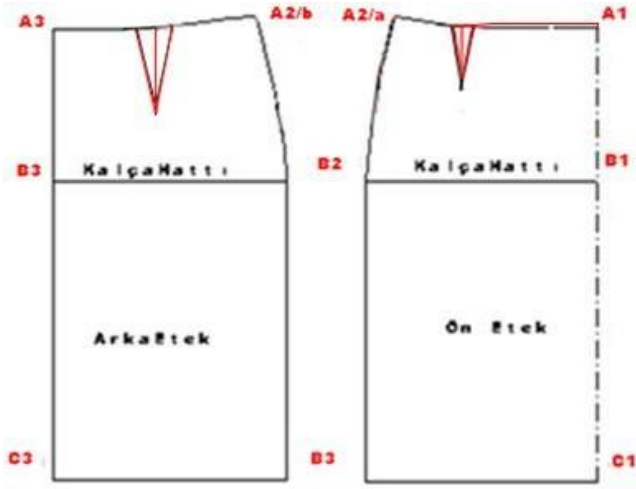
Örneklem grubuna seçilen kişilerin, B ve D yöntemine göre hazırlanan etek kalıplarının vücutlarına uyumu, görünümü hakkındaki düşüncelerini belirleyebilmek ve kalça postürü problemlili kadınlarda biçki sistemi ile ideal bir etek kalıbı hazırlayabilmek için araştırmacı tarafından, örneklem grubuna görüşme formu uygulanmıştır. Görüşme formunda kişilerin eteklerinin, genel görünüşü, kalıpların formu, eteklerin vücuttaki postür problemini kapatabilme durumları hakkındaki düşünceleri alınmıştır.

Görüşme formunun değerlendirme ölçütleri,

1. Kötü
2. Kısmen Kötü
3. İyi
4. Mükemmelşeklindedir.

4.BULGULAR ve TARTIŞMA

Bu bölümde, veri toplama araçları ile toplanan verilerin, alt amaçlara göre çözümlenmesinden elde edilen bulgular ve yorumlar bulunmaktadır.

ÖRNEKLEM 1 (BELİ ÇUKUR)	
<p>B Yöntemi</p> 	<p>D Yöntemi</p>
<p>Şekil 2. B ve D Yöntemi Ile elde Edilen Kalıpların Foto grafik Görünümü</p>	
	
<p>----- Biçki Yöntemi - - - - - Drapaj Yöntemi</p> <p>Şekil 3. B ve D Yöntemi Ile elde Edilen Kalıpların Görünümü</p>	

Tablo 4: Örneklem 1 Vücut Ölçüleri

Genişlik ve Uzunluk Ölçüleri		Pensler	Boy	Genişlik
2 x A1 & A3	71 cm	B Yöntemi Ön Pens	10 cm	2 cm
2 x B1 & B3	93 cm	B Yöntemi Arka Pens	12 cm	3 cm
A1 & A3	36.75cm ilaveli	D Yöntemi Ön Pens	8.4 cm	3 cm
B1 & B3	47.75cm ilaveli	DYöntemi Arka Pens	13.8 cm	4 cm
A1 & C1	60cm	Yan Pens Genişlikleri : 2cm - 2cm		
A3 & B3	20 cm	Toplam Pens Payı : 11 cm		

Şekil 2’de B ve D yöntemi ile elde edilen kalıpların fotografik görünümü ile Şekil 3’de B ve D yöntemi ile hazırlanan kalıpların karşılaştırılmasında aşağıdaki bulgular elde edilmiştir. B yöntemi ile hazırlanan etek kalıbında, kalça ve bel arasında bolluklar oluşmuş, kalıp bedene tam uyum sağlamamıştır.

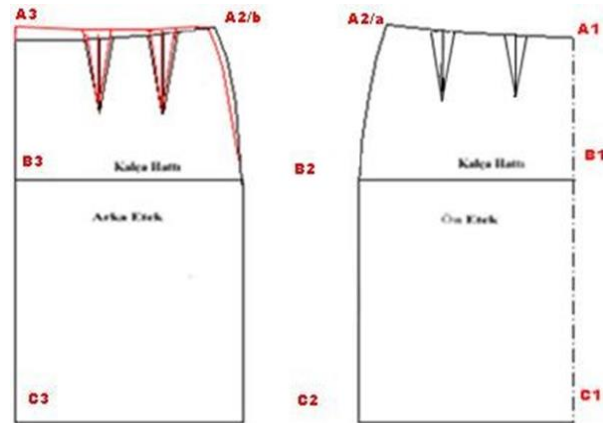
D yöntemi ile hazırlanan etek kalıbında; ön beden de karnı hafif göbekli (Bakınız: Şekil 2: Beli çukur olan bedenlerde göbek çıkıntısının oluşması sıkça rastlanılan bir sonuçtur) olması nedeniyle pens 1.6 cm daha kısa, öortası 0,5 cm daha uzun, arka beden de örneklemin vücut şeklinden dolayı pensin 1.8 cm daha uzun ve 1cm daha geniş hazırlandığı görülmüştür, yandikişlerdeki penslerindahaazpaylavücutformunadahaiyuumsağladığıtespitedilmiştir.

B ve D yöntemi ile hazırlanan kalıpların üst üste konulmasından elde edilen bulgulara dayanılarak, beli çukur olan bedenlere B yöntemi ile hazırlanacak kalıplarda; lordoz’dan kaynaklanan göbeğin giderilmesi için, uzun ön bel pensine yerine, kısa ön bel pensine ve bir miktar daha uzun ön ortası(bel kavisi düzçizilerek) ile kısa ve dar arka bel pensleri yerine “daha uzun ve geniş arka pensler” kullanılmasının kalıpta oluşacak form problemini giderilebileceği kanısına varılmıştır.

ÖRNEKLEM 2 (KALÇASI ÇIKIK)

Şekil 4. B ve D Yöntemi Ile elde Edilen Kalıpların Foto grafik Görünümü

----- Biçki Yöntem----- Drapaj Yöntemi

Şekil 5. B ve D Yöntemi Ile elde Edilen Kalıpların Görünümü

Tablo 5. Örnekleme 2 Vücut Ölçüleri

Genişlik ve Uzunluk Ölçüleri		Pensler	Boy	Genişlik
2 x A1 & A3	71 cm	B Yöntemi Ön Pens	10 cm	2.5cm-2.5cm
2 x B1 & B3	104 cm	B Yöntemi Arka Pens	12 cm	3cm-3cm
A1 & A3	36.75cm ilaveli	D Yöntemi Ön Pens	10 cm	2.5cm-2.5cm
B1 & B3	53.25cm ilaveli	D Yöntemi Arka Pens	13-12.5cm	3cm-3cm
A1 & C1	60cm	Yan Pens Genişlikleri 2.75cm - 2.75cm		
A3 & B3	21.5 cm	Toplam pens payı : 16.5 cm		
B1 & B3 açma miktarı : 3.5cm				

Şekil 5'deki foto grafik görüntülerden anlaşıldığı üzere kalçası çıkık bedende B ve D yöntemi ile hazırlanan kalıpların karşılaştırılmasında aşağıdaki bulgular elde edilmiştir.

B yöntemi ile hazırlanan etek kalıbında, kalça bölgesinin vücudun formuna uymadığı ve etek ucunun arka ortasından çekme yaptığı görülmüştür. D yöntemi ile hazırlanan etek kalıbında vücudun şekli esas alındığı için bu problem ortadan kalkmıştır.

B ve D yöntemleri ile hazırlanan kalıpların üst üste konularak karşılaştırması sonucunda; B yöntemi ile hazırlanan kalıbın, örneklemin vücut şeklinin armut biçiminde olması yani kalçasının bedene oranla geniş olması nedeniyle kalça hattının arka ortasında yan dikişlere doğru çatlatılarak 3.5 cm açmagerektirdiği ve gerekli düzeltmenin yapılması durumunda arka 1. pensin yaklaşık 1cm, 2. pensin 0,5 cm kadar uzatılması gerektiği tespit edilmiştir (Şekil5).

Bulgulara dayanarak, kalçası çıkık bedenlere B yöntemi ile hazırlanacak kalıplarda, kalçadaki çıkıklığın giderilmesi için yeterli ölçüde açma işleminin ve buna bağlı olarak pens boyu kontrollerinin yapılarak postür probleminin giderilebileceği görüşüne varılmıştır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın bulguları doğrultusunda elde edilen sonuç ve bu sonuçlara dayalı geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Araştırmada alt beden kalça postür problemlerinin özelliklerine göre tespit edilen 2 kişinin postür testi, vücut analiz formu ile vücut yapıları incelenmiş, biçki ve drapaj yöntemleri ile her bir örneklemin vücut yapılarına en uygun etek kalıpları hazırlanmıştır. Araştırmanın hedefleri çerçevesinde yapılan çalışmalar neticesinde elde edilen bulgulara göre aşağıdaki sonuçlara varılmıştır. Araştırmanın;

- Birinci alt amacı: Alt ekstermite kalça postürü problemlili vücutların giysi kalıbı açısından özelliklerinedir?
- İkinci alt amacı: Alt ekstermite kalça postürü problemlili vücutlar için hazırlanacak temel

etek kalıpları nasıl olmalıdır?

➤ Üçüncü alt amacı: Alt ekstermite kalça postürü problemlili kadınların B ve D yöntemine göre hazırlanan etek kalıp formlarına yönelik görüşleri nelerdir? şeklindedir.

Araştırma bulgularından elde edilen postür sonuçları, postür özellikleri, B ve D yöntemlerine göre Hazırlanan Temel Etek Kalıpları Arasındaki farklılıklar, örneklem grubunun hazırlanan etek kalıplarına yönelik görüşleri ve biçki ile kalıp hazırlamada dikkate alınması gerekli uygulama önerileri Tablo 5’ de gösterilmiştir

Tablo 6. Problem Türüne Göre Postür Özellikleri- B ve D Yöntemi ile Hazırlanan Temel Etek Kalıpları Arasındaki Farklılıkların- Biçki İle Hazırlanan Temel Etek Kalıbı Üzerinde Gerekli Düzeltmeler-Örneklem Grubunun Etek Kalıplarına Yönelik Görüşleri

Problemin Türü Örneklem	Postür Özellikleri	B ve D Yöntemlerine göre Hazırlanan Temel Etek Kalıpları Arasındaki Farklılıklar	Örneklem Grubunun Hazırlanan Etek Kalıplarına Yönelik Görüşleri	Biçki ile Kalıp Hazırlamada Dikkate Alınması Gerekli Uygulama Önerileri	
Beli Çukur Örneklem 1	Sırt geriye doğru çıkık yani kifoz görünümünü anımsatmakta bel sırta oranla çok içeride kalmaktadır. Kalça çevresi normal genişliktedir.	B	Arka etekte pensler kısa ve dardır.	Kısmen iyi	Arka etek kalıplarında kısa ve dar bel pensleri yerinedaha uzun ve geniş pensler çizilebilir.
		D	Arka etekte pensler daha geniş ve uzundur.	İyi	
Kalçası Çıkık Örneklem 2	Vücut normal görünümündedir. Sadece kalçanın arkadan çıkıklığı göze çarpmaktadır. Kalça normale göre geniştir.	B	Ön ve arka uzunluk ölçüleri eşittir.	Kötü	Arka etek kalıplarında pens boyları aynı bırakılıp, kalçada arka ortasından yeterli ölçüde açma işlemi yapılarak arka ortası uzunluğu artırılarak etek kalıbı hazırlanabilir.
		D	Kalçada açma işlemi yapılmasından dolayı arka uzunluk ölçüsü ön uzunluk ölçüsünden daha fazladır.	Mükemmel	

- Yapılan araştırmalara göre Türkiye’de kadınların büyük kısmının alt bedeni Alman, İngiliz ve Fransız kadın ölçülerine göre daha geniştir (İşbilen, 2003). Bu nedenle kalçası çıkık olan kadınlara etek kalıbı hazırlanırken bedenler arası ölçü aralıkları daha geniş olabilir ve kalıp bolluk ilaveleri daha fazla tutularak kalça kavislerinin daha rahat oluşturulması sağlanabilir.

- Türkiye’de Türk kadınına ait bir ölçü standardının olmaması sebebiyle genelde yabancı biçki sistemleri kullanılmaktadır. Bu sistemlerdeki uzunluk ölçüleri Türk kadınlarının vücut yapısına uymamaktadır.

- Etek kalıbı hazırlanması sırasında kullanılan temel ve yardımcı ölçüler son derece önemlidir. Ancak bireysel vücut farklarından kaynaklanan problemlerin giderilebilmesi için anılan problem türlerine göre vücut üzerinden alınan kontrol ölçülerinin kalıba doğru aktarılması kalıbın vücudu uyumunu sağlamasında önemlidir. Butik üretimlerinde kullanılmak üzere etek kalıbı çizildikten sonra kişi üzerinden bire bir alınan ön ve arka taban uzunluğu ile eteğin ön ortası ve arka ortası arası ölçüsünün kontrol edilmesi kalıbın etek ucu düzgünlüğü ile ilgili genel görüntüsünü olumlu yönde etkileyecektir.
- Kalıp hazırlamada ölçülerin kalıba doğru aktarılması kadar kalıbın vücut formuna göre doğru çizilmesi önemli görülen diğer bir husustur.
- Bundan sonraki araştırmalarda örneklem gruplarının daha fazla tutularak, incelemelerin Body Scanner gibi teknolojinin imkânlarından faydalanılarak yapılması ile daha sağlıklı ve hızlı sonuçlar elde edilebilir. Elde edilen bu sonuçlar son yıllarda tüm dünyada ilgi gören hazır giyimde kitlesel bireyselleştirme kavramı çerçevesinde hazırlanacak etek kalıplarında gerekli temelyugulamalara dönüştürülebilir.

KAYNAKÇA

- Ağaç, S., Harmankaya, H. (2009), İlköğretim Birinci Kademe Öğrencilerinin Giysi Tercihleri ve Giysi Satın Alma Davranışlarına Etki Eden Faktörler, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 22, ss: 1-13.
- Alpat, F. E. (2012), Yavaş Moda Nedir?, 1. Uluslararası Moda ve Tekstil Tasarımı Sempozyumu, Antalya, Bildiriler Kitabı, ss: 44-47,
- Armstrong, H.J. (2000), Model Form and Measurements, Part 2, Patternmaking for Fashion Design, New. York, ss: 24-31.
- Başarı, G., Ö., Balcı, P., Nohutlu, E., Ulusoy, S., Vayvay, E., Sertoğlu, E., Baltacı, G. (2009), Fizyoterapi Öğrencilerinde Mesleki Bilincin Postür Üzerine Etkisi, Türkiye Klinikleri J Sports Sci, 1, ss: 31-37.10.
- Çeğindir N.Y. (2003). Temel Kalıp Hazırlama Teknikleri Ders Notları, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi, Giyim Endüstrisi ve Moda Tasarımı Eğitimi Bölümü.
- Çeğindir, N.Y., Ünal, N. (2009), Postürü Problemlili Kişilerde Giysi ile Vücut Uyumunun İncelenmesi, Konfeksiyon Teknik, 173, ss: 68-74.
- Cornell, L.J., Ulrich, P.V., Brannon, E.L., Alexander, M., Presley, A.B. (2006), Body Shape Assesmentscale: Instrument Development for Analyzing Female Figures, Clothing & Textile Research Journal, 24, 2, ss: 80-85.
- Çoruh, E. (2009), Investigation of the Ergonomics of Jeans, Tekstil ve Konfeksiyon, 3, ss: 248-254.
- Douty, H. (1968), Objective Body Analysis, Journal of Home Economics, 46, 1, ss: 24-26.
- Ecerkale, Ö. (2006), Postür Analizinde Symmetri graf İle Orthoröntgenogram sonuçlarının Değerlendirilmesi, Uzmanlık Tezi, T.C. Sağlık Bakanlığı Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Kliniği.
- Erdoğan, Ç., İşgören, E. (1989), Hazır Giyim İşletmelerinin Yapısal Durumu ve İşçiliğinin Kalite Üzerindeki Etkileri, Tekstil ve Mühendis, 16, ss: 159-173.

İşbilen,A.(2003).TekstilSanayindeÖlçüStandardizasyonuveBedenYapılarıÜzerineBirAraştırma, Eskişehir(www.online.makale.net adresinden 07.11.2009 tarihindealınmıştır).

Karakuş, S.,Kılınç, F. (2006), PostürveSportifPerformansEtkisi, Kastamonu EducationJournal, 14, 1 ,ss: 309-322.

Kaya, Y. (1991), Sportif Hareketlerin Postür Üzerine Etkileri, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Kurt, Ç. (2007), Müller Kalıp Sistemi 36-42 Beden, Temel Beden ve Temel Kol Kalıplarının Antropometrik ve Ergonomik Uyumununİncelenmesi ve Geliştirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sezer, B. (2006), Müller Kalıp sistemi 46-52 Beden (38-41 Yaka) Klasik Erkek Gömleği Kalıplarının Antropometrik ve Ergonomik Uyumunun İncelenmesi, Geliştirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yücel, S.,Tiber, B. (2018), Hazır Giyim Endüstrisinde Sürdürülebilir Moda, Tekstil ve Mühendis, 25, 112, ss: 370-380.

Vatansever, Ö. M. (2018), Farklı fiziksel Aktivite Düzeyindeki Sağlıklı Bireylerde Vücut Farkındalığı İle Denge ve PostürArasındaki İlişkinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Ekler

Ek 1: Postür / Vücut Analiz Formu

1) Baş nötr mü? Öne veya arkaya çekilmiş mi?

( ) Evet ( ) Hayır( ) Kısmen

2) Omuzlar düzgün mü?

( ) Evet ( ) Hayır( ) Kısmen

3) Sırt açısı normal mi?

( ) Normal ( ) Kambur( ) Kısmen

4) Omurga normal dizilim gösteriyor mu?

( ) Evet ( ) Hayır( ) Kısmen

5) Göğüs çıkıntısı normal mi?

( ) Evet ( ) Hayır( ) Kısmen

6) Bel oyuğu normal mi?

( ) Evet ( ) Hayır( ) Kısmen

7) Kalça eğim açısı normal mi?

( ) Evet ( ) Hayır( ) Kısmen

8) Bel ile kalça arasındaki mesafe normal mi?

( ) Evet ( ) Yüksek ( ) Alçak

9) Bel kavisi normal mi?

- ( ) Evet ( ) Hayır ( ) Kısmen
10) Kalça kavisi normal mi?
( ) Evet ( ) Hayır ( ) Kısmen

Ön / Arka Postür Analizi

- 1) Bedenin sağ ve sol tarafı birbirine eşit mi?
( ) Evet ( ) Hayır ( ) Kısmen
2) Sağ ve sol omuzun yükseklik eşit mi?
( ) Evet ( ) Eşit değil
3) Omuz uçları yuvarlak mı, dik mi?
( ) Yuvarlak ( ) Dik
4) Göğüs kafesi normal mi?
( ) Normal ( ) Çökük ( ) Huni ( ) Fıçı ( ) Güvercin Göğüs
5) Bel eğimi vücudun iki tarafında da eşit mi?
( ) Evet ( ) Hayır ( ) Kısmen
6) Bel yüksekliği seviyesi boya oranla normal mi?
( ) Evet ( ) Hayır ( ) Kısmen
7) Sağ ve sol kalçada yükseklik farkı var mı?
( ) Evet ( ) Hayır ( ) Kısmen
8) Kalça genişliği normal mi?
( ) Evet ( ) Geniş ( ) Dar
9) Üst bacak genişliği normal mi?
( ) Normal ( ) Dar ( ) Geniş
10) Dizlerin bacaklardaki görünümü düzgün mü?
( ) Evet ( ) İçe Eğilimli ( ) Dışa Eğilimli

Vücut Analizi

- 1) Vücut yapısı;
a) 1 b) 1.5 c) 2 d) 2.5 e) 3 f) 3.5 g) 4 h) 4.5 ı) 5
2) Vücut Şekli;
a) Kumsaati b) Armut c) Elma d) Daire e) Dikdörtgen
3) Kalça Postürü;
a) Normal b) Dar c) Geniş d) Yüksek e) Alçak f) Düz
4) Kalça Hattının Altın Oran Kuralına Göre Yeri

( ) Normal ( )Yüksek ( ) Alçak

VücutSimetrisininDurumu

	Sağ	Sol
Omuz		
Beden		
Bel		
Kalça		
KalçaDüşüklüğü		
EtekUcu		
Yan Dikiş		

Sonuç: ( ) Simetrik ( ) SimetrikDegil

Ek 2 GörüşmeFormu

ÖrneklemNumarası:

GörüşmeTarihi:

GörüşmedekiKonular:

- 1) Eteklerinizin genel görünüşünden memnunmusunuz?
- 2) Eteklerinizin kalıp formundan memnunmusunuz?
- 3) Eteklerinizin vücudunuzdaki postür problemini kapattığını düşünüyor musunuz?

GörüşmeninÖzeti

GörüşmeninAnalizi:

Bulgular:

Karar: